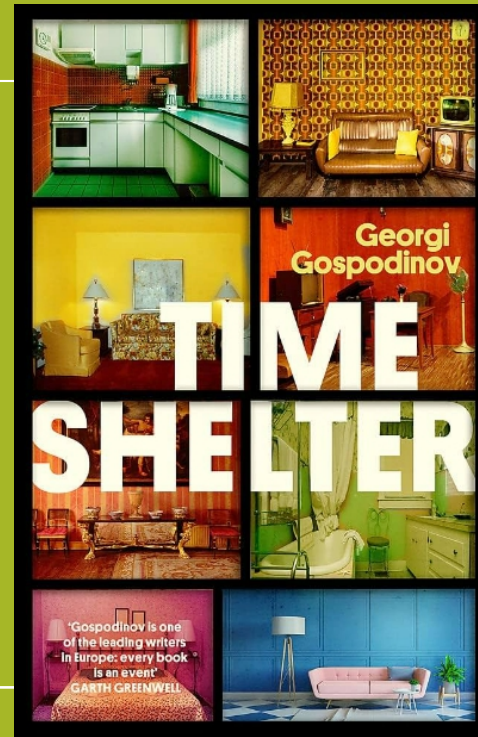
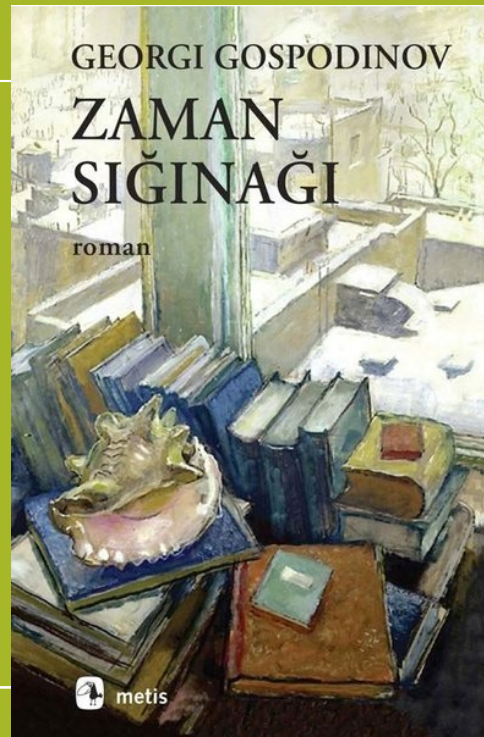

ZAMAN SIĞINAĞI (ZAMAN BARINAĞI) – GEORGI GOSPODINOV GEORGIËV

Öncelikle biraz yazarı tanıtarak başlamak istedim

- 7 Ocak 1968 yılında Bulgaristan'ın Yambol şehrinde doğmuş.(Özellikle İstanbul'da yaşayan arkadaşlara baya yakın)Bize yakın bir coğrafyadan geliyor. 2007 yılında Avrupa Birliğine katılmasına rağmen Bulgaristan bir Avrupa şehri olarak çok da göremiyoruz .(Yada en azından ben göremiyorum)
Bulgaristan benim aklımda en çok doksan lar da Turgut ÖZAL çağrısıyla ülkeye gelen (bir kısmı beğenmeyip geri döndü) göçmenleri hatırlatan bir ülke olarak kalmış.

- Savaşlar var ülkede ve bu coğrafyada yaşayan bir yazar var karşımızda . Hatta yazarın bizim kuşağı daha çok anneanneler büyüttü sözü buradan geliyor. Baba ya ölmüş ya hapiste. Ama bir dönem yok sonuç olarak. Bu sebeple anneler çalışıyor. Ve bunun sonucunda çocuklar onlara bakacak durumda olan anneannelere ya da babaannelere bırakılmak zorunda. Ama bu serüven bize her yazdığı olay olan yazarımızı kazandırıyor. Şöyle ki Gospodinov bir söyleşinde şöyle diyor : «ben küçükken bir dönem sürekli kötü rüyalar görürdüm. Anneanneme anlatacaktım ama bana dedi ki kimseye anlatma sonra gerçek olur. Bende bunun üzerine gördüğüm kötü rüyayı yazdım. Ve yazma serüvenim böyle başladı diyor.»

- Sofya Üniversitesi'nde Bulgar filolojisi okuyan Gospodinov aslında yazmaya belki de birçok edebiyatçı gibi şiirle başlıyor. Baya uzun bir sürede sadece şiirle ilgileniyor. Sonrasında sanırım artık sadece günlük yazmak yeterli gelmiyor ve düz yazıya yöneliyor.
- Şiir ,roman ,öykünün dışında aynı zamanda oyunlar ve denemelerde yazıyor.

- Hatta bunların dışında Gospodinov iki film senaryosu yazıyor. Bunlardan biri olan *Omlet* senaryosu 2009 Sundance Film Festivali'nde Mansiyon Ödülü'ne layık görülüyor. Yine Akademi Ödülleri'nde En İyi Kısa Animasyon dalında aday gösterilen Bulgar-Kanadalı film yapımcısı Theodore Ushev'in 2016 yapımı Kör Vaysha, Gospodinov'un bir öyküsünden yola çıkılarak yazılıyor.

- Hem coğrafya hem de yaş olarak bana yakın bir yazar belki de bu yüzden beni çok etkiledi. Jorge Luis BORGES ve Thomas MANN dan çok etkilendiğini söylüyor. Hatta okuduğumuz kitabın bir yerlerinde ben mi yazıyorum Borges'mi artık bilmiyorum diyor. Yine Thomas MANN'ın Büyülü Dağına göndermeler var.
- Bana da Oğuz atayı anımsattı mesela bir çok satırda paylaşmalık sözler içeriyor.

- Bence Guspodinov için Postmodern edebiyatın ustalarından diyebiliriz. Çok iyi bir anlatım iyi bir dil var. Bu tarz bir romanda bu kadar sizi alıp götürmesini buna bağladım. Müthiş ironiler ,metaforlardan oluşan inanılmaz tarihsel bir bilgi birikimi görüyorsunuz. Ve sizi sürekli düşünmeye zorluyor. Diğer kitaplarını maalesef okuyamadım henüz ama onlarında öyle olduğunu hakkında okuduğum şeylerden biliyorum.

ESERLERİ

• 1- HÜZNÜN FİZİĞİ

GEORGI GOSPODINOV HÜZNÜN FİZİĞİ

roman

"İnsan bir süreliğine susmalı ve oluşan sessizlikte başka bir öykü anlatıcısının –bir balık, yusuçuk, sansar veya bambunun, bir kedi, orkide veya çakıtaşının– sesine kulak vermeli. Arıların roman yazmadığını, örneğin, nereden biliyoruz? Tek bir bal peteğini bile okuduk mu? Veya balıklardan başlayalım. Evrimin nasıl da büyük bir bölümü balıkların sessizliğinde kilitli duruyor, bizden önceki tüm o asırlar boyunca nasıl da çok bilgi biriktirmişler! Bu sessizliğin derin, soğuk depolarıdır onlar."

Bulgar yazar Georgi Gospodinov'un dönemden döneme, hikâyeden hikâyeye atlayarak ince ince kurduğu bir labirent-roman *Hüznün Fizigi*. Romanın anlatıcısı, başkalarının zihinlerine nüfuz edip onların yaşadıklarını yaşayabilen bir adam.

"Ben geçmiş satın alan bir kişiyim. Öykü tüccarı. Başkaları çay, kışniş, çek senet, altın saat, toprak ticareti yapar. Ben geziyorum ve toptan geçmiş satın alıyorum. Bana ne dersiniz deyin, ne isim verirsiniz verin. Elinde toprak olanlara 'toprak sahibi' derler, ben zaman sahibiyim, başkalarına ait zamanın sahibiyim, başkalarına ait öykülerin ve geçmişin sahibiyim. Dürüst bir alıcıyım, fiyatı asla düşürmeye çalışmam. Sadece özel geçmiş, belirli insanların geçmişini satın alıyorum. Bir seferinde bana koca bir devletin geçmişini satmaya çalıştılar, kabul etmedim."

Metis Edebiyat | Roman
ISBN-13: 978-605-316-072-4

9 786053 160724

Metis Yayınları
www.metiskitap.com

- Ülkemizde 2017 yılında çevrilen kitabı aslında yazarın ikinci kitabı . Hüznün fiziği yada orijinal adı ile acının fiziği ile yazarımız 2013 yılında Bulgaristan'ın en prestijli ödülü En İyi Romanı dalında Bulgaristan Ulusal Ödülünü kazanıyor. Bu sayede sadece Bulgar Edebiyatı'nın yazarı olmaktan çıkıp Avrupalı yazarlar sınıfına da girmiş oluyor. Böylece dünya çapında ciddi oranda ses getirdikten sonra diğer kitapları da ülkemiz dahil bir çok dilde çevrilmeye başlıyor.

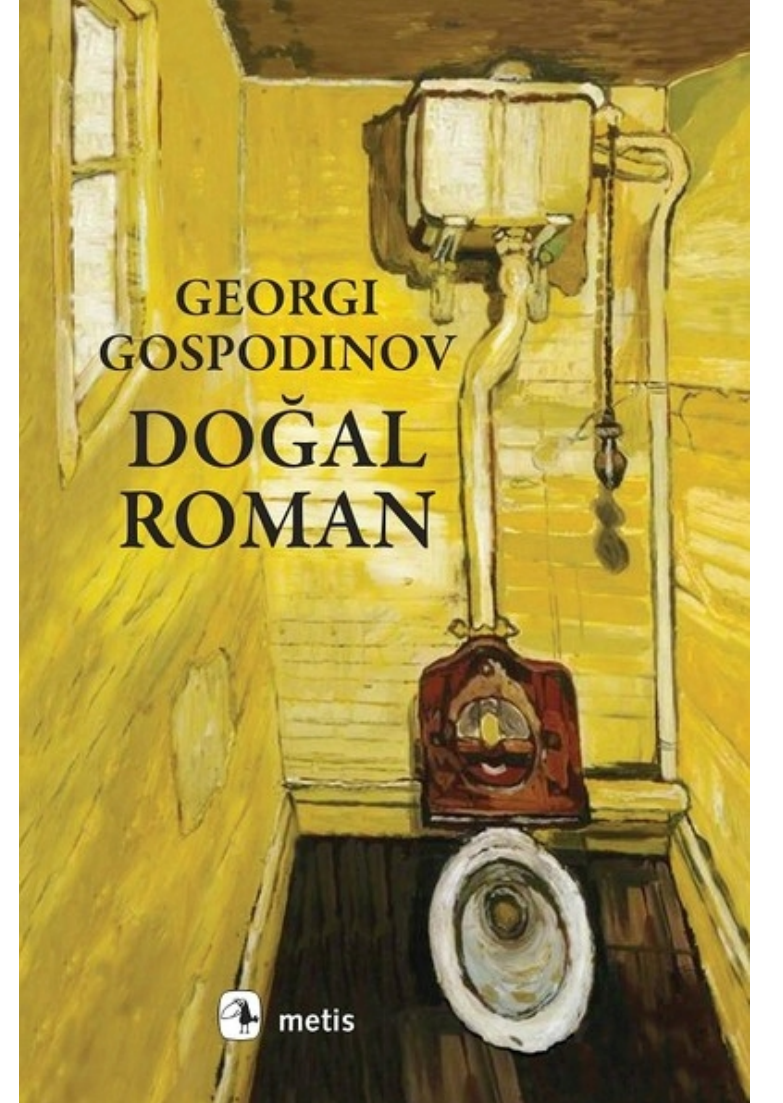
Kısaca konusundan bahsedecek olursak;

- Okuduğumuz bu kitap gibi yine bu kitapta 9 bölümden oluşuyor. Ve hepsinde ayrı bir yolculuğa çıkıp sonunda ulaşmanız gereken noktaya varıyorsunuz. Yine zaman örgüsü ile ilgili bir kitap. Açıkcası henüz okuma fırsatım olmadı ama okuma listeme girdiğiniz söylemeliyim.

- Kitaptan bir alıntı : <Ben geçmiş satın alan bir kişiyim. Öykü tüccarı. Başkaları çay, kişniş, çek senet, altın saat, toprak ticareti yapar. Ben geziyorum ve toptan geçmiş satın alıyorum. Bana ne dersiniz deyin, ne isim verirsiniz verin. Elinde toprak olanlara 'toprak sahibi' derler, ben zaman sahibiyim, başkalarına ait zamanın sahibiyim, başkalarına ait öykülerin ve geçmişin sahibiyim. Dürüst bir alıcıyım, fiyatı asla düşürmeye çalışmam. Sadece özel geçmiş, belirli insanların geçmişini satın alıyorum. Bir seferinde bana koca bir devletin geçmişini satmaya çalıştılar, kabul etmedim.»

2)DOĞAL ROMAN 1999-2018

- Yazarımızın ilk kitabı olmasına rağmen ülkemizde hüznün fiziğinden sonra basılan bu kitap yazarın diğer kitaplarında olduğu gibi fazlaca ayrıntılardan oluşuyor.

- Bir boşanmayla başlıyor hikâye: Bir yazar olan anlatıcı, karısından ayrılıyor ve eski hayatıyla birlikte görünüşe göre akılcı benliğini de geride bırakıyor. Kahramanımız dış dünyadan giderek koparken, biz de onun iç dünyasının dolambaçlı dehlizlerine çekiliyoruz. "Doğal" bir romandan bekleneceği üzere, anlatı çizgisel bir doğrultuda değil zikzaklarla ve fragmanlarla ilerliyor; iç içe geçen kurmaca katmanları kimi zaman gerçekliğe göz kırpmıyor.

- "Kendi hayatımızı anlatmanın imkânsızlığı hakkında bir kitap," diyor *Gospodinov*, *Doğal Roman* için - ama yaratıcı bir yazarın yapacağı gibi, bu imkânsızlığın içindeki imkânları keşfedip kullanmayı iyi başarıyor.

3)ZAMAN SIĞINAĞI (ORJİNAL ADI İLE ZAMAN BARINAĞI)

- Çeviri: Hasine Ően Karadeniz
- Yayına Hazırlayan: Özde Duygu Gürkan
- Kapak Resmi: Mstislav Dobuzhinsky
- Kapak Tasarımı: Emine Bora
- Çizimler: Nedko Solakov
- Kitabımız yazarımızın diğer kitaplarında olduğu gibi

- I. Geçmiş Kliniği

II. Karar

III. Nevi Şahsına Münhasır Bir Ülke

IV. Geçmiş Referandumu

V. İhtiyatlı Canavarlar

- adı altında 5 bölümden oluşmakta. Karmaşık gibi görünse de kendi içinde inanılmaz mükemmel bir düzen var. Siz bir sonraki süreç sizin neyin beklediğini tahmin bile edemediğiniz bir yolculuğa çıkıyorsunuz.

- Kitap inanılmaz bir girişle başlıyor
- Bu romanda tüm gerçek kişiler uydurmasyondur. Uydurmasyon olanlarda gerçektir.
- Ne oluyor derken ilk bölüm karşılıyor sizi

GEÇMİŞ KLİNİĞİ

- Bir noktada, zamanın ne zaman başladığını, dünyanın tam olarak ne zaman yaratıldığını hesaplamaya koyulmuşlar. On yedinci yüzyılın ortalarında İrlandalı piskopos Ussher sadece söz konusu yılı değil, başlangıç tarihini de hesaplamış: MÖ 22 Ekim 4004. Cumartesiye denk geliyormuş (tabii ki). Bazılarına göre Ussher tam saat de vermiş - öğleden sonra altı civarı. Cumartesi öğleden sonra, bana kesinlikle inandırıcı geliyor. Can sıkıntısı çeken bir yaratıcı haftanın başka hangi gününde dünya kurup kendine yoldaş aramaya kalkışır ki?

- 22 Ekim, İsa'dan dört bin dört yıl önce, öğleden sonra altı civarında.
- Aralık 1910'da veya bu civarlarda insanın karakteri değişti. Virginia Woolf böyle yazıyor. İnsan 1910'un o aralık gününü hayal edebilir de, görünüşte diğerleri gibidir, gri, soğuk ve taze kar kokulu. Ama bir şeyin kilidi açılmıştır, bunu da çok az kişi hissetmiştir.

- 1 Aralık 1939'da sabah erkenden insanın zamanının sonu geldi.
- Bu aynı zamanda bir soru gibi beyninizde yankılanıyor. Gerçekten 2.dünya savaşı olmasaydı ve o kadar insan ölmeseydi bugün nasıl olurduk. Ya da yaşadığımız hatta hali hazırda tanık olduğumuz iki farklı coğrafyadaki savaşlar olmasaydı dünya nasıl bir yer olurdu.

- Sonrasında bugün çağımızın en büyük sorunlarından biri olan Alzheimer'a bir fıkra atıfıyla başlıyor. Bir fıkra anlatıyor ya diyor senin hastalığın neydi bir erkek adı mıydı neydi dediği anda bile hatırlamıyor.
- Wienerwalid'de Viyana Geriatri Kliniğinden Beatles hayranı Dr.G diye bir hekim ofisini 60'ların tarzında döşenmiş. O dönemin afişlerini ,eski dergilerini ,plaklarını topladığından bahsediyor. Habere göre doktor hafıza bozukluğu olan kişilerin bu sayede ofis de daha çok zaman geçirdiklerini ifade ettiğini belirtiyor.

- Bunu okuyan anlatıcı bu benim fikrimdi diyor. Aslında benim romanımla alakalıydı ama fark etmez diye başlıyor. Ve bana göre gerçekten kitap bu haberle yazılmaya başlıyor.
- Sonrasında kitabımızın ana karakteri olan Gaustinle tanışma süreci ile devam ediyor. Anlatıcı ses olarak duyduğumuz yazar Gaustini kendisi zaman içinde evsizdi diyor. Aramızda küçük ama önemli bir fark vardı. Ben her yerde yabancı kalıyordum. O ise tüm zamanlarda kendini aynı derecede iyi hissediyordu. Ben bir takım yılların kapılarını çalarken o çoktan orada oluyordu bana kapıyı açıyordu sonrada ortadan kayboluyordu .
- Diye tanımlıyor.

- Sonrasında karar bölümünde geçmiş odaları kurmaya başladıklarından ve bu süreci anlatıyor.
- Daha sonra şahsına münhasır bir ülkede inanılmaz ironiler var. Her ülke için ayrı ayrı tanımlamalar yapmış. Burada çok ilginç detaylar var. Bazı şeylerin aynı yıllarda birbirine yakın coğrafyalarda nasıl ortak olduğunu görüyorsunuz.

- Geçmiş referandumunda bir anda geçmiş odaların tüm dünyayı sardığını ve ülkelerin hangi zamanda yaşamak istediklerini seçmeye çalıştıkları bir zamanı görüyoruz. Her lke kendi içinde ayrılıyor. İnsanlar farklı zamanalrı istiyor bölünmeler görülüyor. Ama sonuç olarak oy çokluğu ile bir yıl seçiliyor. Ve insanların o zamana uygun yaşaması isteniyor. Ve yine bir sürü Şey yasaklanıyor tıpkı geçmişte olduğu gibi.

- İsviçre yine tarafsızlığı seçiyor ve zamanı gerçek yaşayan bir ülke olarak kalıyor.
- Son olarak ihtiyatlı canavarlarda aslında ne yaparsak yapalım hep tarihin tekrar edeceğinden bahsediyor. Her ülke için kendisinin en güçlü olduğunu hayal ettiği bir dönem var. Ve o kendi içinde bir canavar yaratıyor.

- Kitabın son cümleleriyle bitirmek istiyorum.
- "hiçbir zaman sana ait olmaz, hiçbir yer senin olmaz. Aradığın şey seni aramaz, rüyanda gördüğün seni rüyasında görmez. Başka bir yerde ve başka bir zamanda sana ait olan bir şey olduğunu bilirsin, bu yüzden de geçmişe ait odalar ve günlerden geçip durursun .Ama doğru yerdeysen zaman farklı olur. Doğru zamandaysan yer fark etmez." Diyor ve bu satırları yazan ben miyim yoksa Gaustinmi artık bilmiyorum diyerek nokt alıyor.

- Son söz olarak ben kitabı çok beğendim .En çok korktuğum şeylerden biri Alzheimer olmak. Tıp bu konuda ciddi çalimalar yapıyor. Umarım bunun çaresini en kısa zamanda bulurlar.

Dinlediğiniz için hepinize teŝekkürler